

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. gen. bryg.
Franciszka Włada w Kamionie

ROK SZKOLNY

2023/2024

Podstawa prawna:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).*
- *Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).*
- *Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.)*
- *Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.)*
- *Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082)*
- *Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).*
- *Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.)*
- *Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno- pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2018r. poz.1601).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2018r. poz. 1675).*
- *USTAWA z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich Dz. U. 2022 poz. 1700*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1593).*

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy*
- *Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2023/2024.*
- *Statut Szkoły Podstawowej im. gen. bryg. Franciszka Wada w Kamionie .*

Wstęp:

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. gen. bryg. Franciszka Włada w Kamionie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym we współpracy z rodzicami z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo -profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022/2023,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,

- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny Szkole Podstawowej im. gen. bryg. Franciszka Włada w Kamionie
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- inne (ważne z perspektywy przyjętych wartości oraz celów wychowawczych i profilaktycznych szkoły).
- **jest przygotowany do dalszej nauki**, rozwijał swoje talenty, myśli samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia,

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmocnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Kierunki polityki oświatowej 2023/2024

1. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
2. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
3. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
4. Rozwój kształcenia zawodowego.
5. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
6. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
7. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
8. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
9. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych,
- wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych,
- bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie,
- rozwijanie umiejętności uczniów z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”,
- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej, wprowadzanie w dziedzictwo cywilizacyjne Europy,
- wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych,
- wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny przez organizację zajęć edukacyjnych z wychowania do życia w rodzinie,
- wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro, kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego oraz dbałości o zdrowie,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom -profilaktyka uzależnień,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- objęcie pomocą i wsparciem psychologicznym dzieci i młodzieży (psycholog szkolny, pedagog specjalny, pedagog szkolny),
- zajęcia z języka polskiego dla uchodźców z Ukrainy,
- działania adaptacyjne, które na nowo pomogą wejść w grupę oraz usprawnią integrację i klimat społeczny grup i klas,
- wzmocnienie edukacji ekologicznej, rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.
- ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,

- zachęcanie i wspieranie uczniów do podejmowania aktywności fizycznej,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- w przypadku gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor tej szkoły może, za zgodą

rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci:

- pouczenia,
- ostrzeżenia ustnego,
- ostrzeżenia na piśmie,
- przeproszenia pokrzywdzonego,
- przywrócenia stanu poprzedniego,
- wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,

- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny, psycholog, pedagog specjalny:

- diagnozują środowisko wychowawcze,
- zapewniają uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracują z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracują z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców i radą pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,

- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycje,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2023/2024

Lp	Nazwa uroczystości	Zasięg uroczystości Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin
1.	Rozpoczęcie roku szkolnego 2023/2024	Szkolno - środowiskowa	Dyrektor szkoły, Wychowawcy klas	04.09.2023r.
2.	Święto Szkoły – dzień patrona	Szkolna – środowiskowa Upamiętnienie miejsc poległych żołnierzy. Rys historyczny, konkurs wiedzy o patronie dla uczniów kl. IV-VIII	M. Kujawa J. Kujawa	21 wrzesień 2023r.
3.	Sprzątanie Świata	Szkolna Porządkowanie terenów przyległych do szkoły.	K. Wiejak M. Cichy wychowawcy	Wrzesień 2023r.
4.	Bezpieczeństwo w drodze do szkoły i ze szkoły	Szkolna Pogadanka na temat bezpieczeństwa z	Dyrektor szkoły Wychowawcy klas	Wrzesień 2023r.

		Policjantem lub wychowawcą		
5.	Święto Edukacji Narodowej – pasowanie przyrzeczenie ucznia klasy I	Szkolno - środowiskowa	M. Matusiak T. Jankowska	Październik 2023r.
6.	Dzień papieski	Szkolna	J. Czuba L. Żakowski	13 październik 2023r.
7.	Wycieczki szkolne	Szkolno- środowiskowa Wyjazdy	Wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści	Cały rok
8.	Święto Niepodległości	Szkolna	M. Kujawa J. Kujawa	Listopad 2023r.
9.	Mikołajki	Klasowa	Wychowawcy klas	Grudzień 2023r.
10.	Razem na święta	Szkolno - środowiskowa	E. Gołdych, M. Majewska, M. Niewiadomska, P. Grudnicka- Kompińska,	Grudzień 2023r.
11.	Wigilia szkolna	Szkolno- środowiskowa	J. Czuba, K. Wiejak, Wychowawcy klas	Grudzień 2023r.
12.	Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy	Szkolno- środowiskowa	SSU, opiekun SU	Styczeń 2024r.
13.	Szkolny Dzień Babci i Dziadka	Szkolno- środowiskowa	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych i wychowawcy klas I-III	Styczeń 2024r.

14.	Bal karnawałowy	Szkolna	Rada Rodziców Wychowawcy klas	Styczeń 2024r.
15.	Walentynki	Szkolna Poczta walentynkowa	SSU, opiekunowie	Luty 2024
16.	Dzień Bezpiecznego Internetu	Szkolna Konkurs szkolny	L. Żakowski, D. Wróblewski	Luty 2024
17.	Dzień otwarty w oddziale przedszkolnym	Szkolno- środowiskowa	M. Niewiadomska M. Majewska	Marzec 2024
18.	Pierwszy Dzień Wiosny – Dzień Ziemi	Szkolna konkurs	A.Pietrzak M.Matusiak	Marzec 2024
19.	Międzynarodowy Dzień Książki	Szkolna	E. Gołdych M. Matusiak A. Pietrzak	Kwiecień 2024
20.	Święto Konstytucji 3 Maja	Szkolna	T. Jankowska P. Grudnicka- Kompińska	Kwiecień/Maj 2024

21.	Dzień Zdrowia	Szkolna	J. Cechmistrz K. Rzepecka- Żelechowska	Maj 2024
22.	Karta rowerowa – spotkanie z policjantem	Szkolna	p. D. Jasińska	Czerwiec 2024
23.	Festyn Rodzinny/60- lecie szkoły	Szkolno- środowiskowa	Dyrektor szkoły, Nauczyciele, Rada Rodziców	Maj/Czerwiec 2024
24.	Zakończenie roku szkolnego	Szkolno- środowiskowa	Dyrektor szkoły p. E. Gołdych p. L. Żakowski	21.06.2024r.

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
4. Działania na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury.
5. Organizacja wycieczek edukacyjnych, zajęć wyrównawczych z języka polskiego, zajęć rozwijających zainteresowania (j. angielski, j. niemiecki, matematyka), zajęć wspomagających (logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, emocjonalno-społecznych).
6. Prezentacja programów informacyjnych rzetelnie informujących o pozytywnych i negatywnych skutkach korzystania z mediów elektronicznych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasie I.
2. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.

3. Rozwijanie postaw prospołecznych.
4. Wspieranie działalności charytatywnej i promowanie wolontariatu,
5. Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
6. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny przez organizację zajęć edukacyjnych z wychowania do życia w rodzinie.
7. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
8. Zapewnienie wsparcia psychologicznego, pedagogicznego szczególnie w sytuacjach kryzysowych.
9. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno – komunikacyjne.
10. Organizacja zajęć rozwijających postawy twórcze i kształące wrażliwość na prawdę, dobro i piękno.
11. Organizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej przez pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa.
12. Organizacja zajęć z języka polskiego dla uchodźców ukraińskich.
13. Wykorzystanie strategii edukacyjnych do uczenia atrakcyjnych sposobów spędzania wolnego czasu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. Wszyscy wychowawcy przeprowadzą co najmniej 4 godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
3. Zaplanowanie i przygotowanie działań aktywizujących młodych ludzi fizycznie.
4. Uczniowie są świadomi zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć psychoedukacyjnych w klasach III-VIII na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji przez pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego i psychologa.
3. Uczniowie potrafią wskazać swoje mocne i słabe strony.
4. Uczniowie potrafią wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

5. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole poprzez budowanie prawidłowych relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej.
6. Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.
7. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro, kształtowanie właściwych postaw szlachetności.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Do 28 września 2023 r. wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Poprawne relacje pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami. W roku szkolnym 2023/2024 uczniowie w swoich zachowaniach kierują się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

VII. Harmonogram działań

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych.	nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, psycholog, pedagog specjalny i pedagog szkolny	wrzesień 2023r.
	Rozwijanie indywidualnych potrzeb dziecka.	Obserwacje podczas bieżącej pracy.		cały rok szkolny
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijające kompetencje matematyczne	nauczyciele przedmiotów, wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby.

		<p>w kl. I-III i w kl. IV-VIII, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym gminy, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły.</p> <p>Szkolenie rady pedagogicznej z zakresu aktywnych metod pracy.</p> <p>Przeprowadzenie przez nauczycieli zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy.</p>	<p>koordynator WDN</p> <p>dyrektor</p> <p>nauczyciele przedmiotów</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie.</p> <p>Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego .</p>
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień.	Zajęcia z orientacji zawodowej. Godziny do dyspozycji wychowawcy.	wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy	Zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach.
	Kształtowanie postawy twórczej. Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczość i i kompetencji cyfrowych	Szkolne zajęcia z twórczości artystycznej, zajęcia edukacyjne.	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	Cały rok szkolny.

	uczniów, bezpieczne i celowe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych.			
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów.	Warsztaty w klasach, debata na temat wartości i zasad wolontariatu. Godziny do dyspozycji wychowawcy.	wychowawcy, samorząd szkolny	Zgodnie z harmonogramem zajęć.
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, stypendia oraz nagrody za najwyższą średnią i najlepszą frekwencję. Udział uczniów w konkursach przedmiotowych.	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w zespołach wychowawczych dla poszczególnych klas.
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem.	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	Zgodnie z harmonogramem zajęć.
MO RA LN A	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny. Lekcje wychowawcze, zebrania z rodzicami. .	opiekunowie samorządu szkolnego, wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem opracowanym przez SU oraz z tematyką godzin do dyspozycji wychowawcy.
	Rozwój poszanowania	Świętowanie rocznic i wydarzeń	nauczyciele wskazani jako	Zgodnie z kalendarzem

	<p>dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.</p> <p>Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.</p>	<p>patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, projekcje filmów, zajęcia edukacyjne,</p> <p>obchody rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.</p>	<p>odpowiedzialni za poszczególne działania,</p> <p>wychowawcy klas, nauczyciel historii, wos-u oraz języka polskiego</p>	<p>uroczystości i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie oraz z realizowaną podstawą programową.</p>
	<p>Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu oraz kulturą ukraińską.</p>	<p>Wycieczki tematyczne, lekcje wychowawcze, zajęcia edukacyjne z historii, języka polskiego, wosu-u.</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, historii, wosu-u</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz z tematyką godzin do dyspozycji wychowawcy.</p>
	<p>Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.</p>	<p>Lekcje poświęcone tej tematyce:</p> <p>godziny do dyspozycji wychowawcy, religia, historia, wos.</p>	<p>nauczyciele przedmiotów, wychowawcy</p>	<p>Cały rok szkolny.</p>
	<p>Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego</p>	<p>Warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego,</p> <p>lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, lekcje religii.</p>	<p>psycholog, pedagog specjalny i szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem opracowanym przez pedagoga do końca września.</p> <p>Na bieżąco w razie potrzeby.</p>

	człowieka, agresję.			
	Promowanie zdrowego stylu życia. Profilaktyka uzależnień.	Zajęcia edukacyjne o zdrowym stylu, odżywiania się oraz z zakresu ruchu w życiu człowieka.	nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, psycholog, pedagog specjalny i szkolny	Zgodnie z harmonogramem opracowanym przez nauczycieli. Cały rok szkolny.
SP OŁ EC ZN A	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.	Omówienie punktów zawartych w Statucie Szkoły oraz regulaminach szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, zebrania z rodzicami.	wychowawcy, dyrektor szkoły	Cały rok szkolny.
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji.	Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego.	psycholog, pedagog specjalny i szkolny, wychowawcy, nauczyciele, opiekunowie samorządu szkolnego	Cały rok szkolny.

	Doskonalenie kultury bycia.	Zajęcia Akademii Dobrych Manier – zajęcia pozalekcyjne dla uczniów, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, zajęcia edukacyjne.	pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	Zgodnie z programem zajęć, na bieżąco w razie potrzeby.
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego.	Udział w akcji Sprzątanie Świata. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, zajęcia edukacyjne.	wychowawcy, samorząd szkolny, nauczyciel: biologii, przyrody, geografii	Cały rok szkolny.
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy.	Warsztaty dla klasy VII i VIII prowadzone przez pedagoga szkolnego, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy, zajęcia edukacyjne, godziny do dyspozycji wychowawcy.	pedagog szkolny, nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawcy	Zgodnie z programem zajęć.

	<p>Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.</p> <p>Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego.</p>	<p>Analiza frekwencji uczniów</p> <p>Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami.</p>	<p>dyrektor, wychowawcy</p>	<p>Sporządzanie miesięcznych zestawień obecności w pierwszym dniu miesiąca następującego po okresie kontroli</p> <p>Zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny.</p>
EM OC JO NA LN A	<p>Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.</p>	<p>Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP oraz Centrum Pomocy Rodzinie,</p> <p>lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.</p>	<p>psycholog, pedagog specjalny i pedagog szkolny</p>	<p>Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów.</p>
	<p>Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.</p>	<p>Zajęcia integracyjne w klasach, lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu.</p> <p>Problem cyberprzemocy, wyzywania, straszenia, nękania, ośmieszania itp. drugiego człowieka przy użyciu Internetu lub telefonu komórkowego.</p>	<p>psycholog, pedagog specjalny i szkolny, nauczyciele, wychowawcy</p>	<p>Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów lub na bieżąco w razie potrzeby.</p>

VIII. Tryb postępowania w sytuacjach trudnych – procedury

Wulgarne słownictwo

Gdy nauczyciel jest świadkiem używania przez ucznia wulgarnego słownictwa ma bezwzględny obowiązek zareagowania:

1. Sam przeprowadza rozmowę z uczniem.
2. Wpisuje informację dla rodziców do dzienniczka ucznia lub zeszytu oraz do zeszytu uwag.
3. Powiadamia wychowawcę klasy.

Jeżeli świadkiem stosowania wulgarnego słownictwa jest pracownik obsługi, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, który wpisuje informację dla rodziców do dzienniczka ucznia.

W przypadku powtarzających się zachowań wychowawca:

1. Przeprowadza rozmowę z rodzicami / opiekunami ucznia i sporządza krótką notatkę z przeprowadzonej rozmowy.
2. W przypadku braku poprawy przekazuje sprawę pedagogowi szkolnemu, który przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
2. W przypadku braku poprawy wychowawca lub pedagog powiadamia dyrektora, który udziela uczniowi upomnienia lub podejmuje inne kroki przewidziane regulaminem szkoły.

Cyberprzemoc

1. Rozpoznanie sytuacji

2. Powołanie zespołu, który będzie podejmował działania interwencyjne i opracowanie spójnej strategii

3. Wsparcie ofiary

4. Interwencja wobec sprawców

5. Sprawcy mogą zostać ukarani przez szkołę poprzez różnorodne narzędzia np. obniżenie oceny z zachowania, mogą odpowiadać przed sądem rodzinnym.

6. Opieka nad świadkami i danie im możliwości wyrażenia swoich emocji.

Wagary

W sytuacji, gdy wychowawca lub nauczyciel podejrzewa, że uczeń jest nieobecny w szkole z powodu wagarów:

1. Nauczyciel natychmiast kontaktuje się z wychowawcą.
2. Wychowawca natychmiast kontaktuje się z rodzicem.
3. Jeżeli podejrzenia się potwierdziły, po przyjściu ucznia do szkoły przeprowadza z nim rozmowę wychowawczą i powiadamia pedagoga szkolnego, który przeprowadza z uczniem rozmowę motywującą, spisuje kontrakt lub podejmuje inne środki oddziaływania wychowawczego. Pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia na temat prawnych konsekwencji niezrealizowania obowiązku szkolnego.
4. Jeżeli uczeń nadal wagaruje pedagog informuje o tym fakcie dyrektora szkoły.
5. Jeżeli ww. działania są nieskuteczne, uczeń otrzymuje upomnienie dyrektora na forum klasy lub szkoły.
6. Jeżeli ww. działania są nieskuteczne, uczeń otrzymuje naganę dyrektora na forum klasy lub szkoły.
7. Jeżeli uczeń nadal uporczywie wagaruje dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

Samowolne opuszczanie szkoły w czasie zajęć lekcyjnych lub zorganizowanych wyjazdów szkolnych

1. Pracownik szkoły, który stwierdził, że uczeń samowolnie opuścił teren szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, a jeżeli ten jest nieobecny pedagogowi szkolnemu.
2. Uczeń otrzymuje uwagę w zeszycie uwag.
3. Ww. osoby niezwłocznie zawiadamiają rodziców i umawiają się na rozmowę.
4. Wychowawca oraz pedagog przeprowadzają rozmowę ostrzegawczą z uczniem w obecności rodzica.
5. Jeżeli podobna sytuacja powtórzy się pedagog zawiadamia dyrektora szkoły, który przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców.
6. W przypadku kolejnego samowolnego opuszczenia szkoły uczeń otrzymuje upomnienie, a następnie naganę dyrektora.
7. Jeżeli uczeń nadal uporczywie opuszcza szkołę w czasie lekcji dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

Stosowanie przemocy fizycznej lub psychicznej

1. Nauczyciel, pracownik szkoły, który jest świadkiem stosowania przemocy ma obowiązek zareagować w celu zabezpieczenia przed dalszą agresją.
2. Nauczyciel, pracownik szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem i powiadamia rodziców.

4. Wychowawca, jeżeli sytuacja tego wymaga, zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu, a ten dyrektorowi szkoły.
5. W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji lub gdy, akty te powtarzają się nauczyciel lub wychowawca sporządza notatkę opisującą sytuację i przekazuje ją pedagogowi szkolnemu.
6. Wychowawca natychmiast powiadamia rodziców sprawcy i poszkodowanego pisemnie lub telefonicznie i odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
7. Uczeń stosujący przemoc otrzymuje naganę wychowawcy, a w poważniejszych przypadkach lub powtarzających się aktach przemocy – naganę dyrektora lub inną karę przewidzianą regulaminem.
8. W szczególnych przypadkach powtarzających się aktów agresji lub w przypadkach szczególnie drastycznych, dyrektor szkoły zgłasza te fakty policji.

Używanie substancji szkodliwych dla zdrowia

1. W przypadku zauważenia, że uczeń przyjmuje leki:
  - a. Nauczyciel pyta ucznia i sprawdza, co to za lek. W przypadku nieznajomości leku zapisuje jego nazwę i podaje ją wychowawcy lub dyrektorowi.
  - b. Wychowawca w przypadku wątpliwości ma obowiązek skontaktować się z rodzicami ucznia, czy lek jest przyjmowany za ich wiedzą i zgodnie z zaleceniami lekarza, w uzasadnionych przypadkach powinien zatrzymać lek do czasu kontaktu z rodzicami.
2. Nauczyciel, który znajdzie leki lub inne substancje niebezpieczne, ma obowiązek zabezpieczyć je i zgłosić ten fakt dyrektorowi szkoły.
3. Pracownik szkoły, który był świadkiem lub dowiedział się o używaniu przez ucznia tytoniu, alkoholu, środków psychoaktywnych lub narkotyków powiadamia niezwłocznie wychowawcę klasy i dyrektora.
4. Wychowawca lub dyrektor przeprowadza rozmowę z uczniem i wzywa rodzica.
5. Uczeń i rodzic są powiadamiani o konsekwencjach takiego zachowania (zgodnie ze statutem).
6. W przypadku stwierdzenia na terenie szkoły narkotyków lub innych środków psychoaktywnych dyrektor zawiadamia policję.
7. Za używanie substancji psychoaktywnych uczeń otrzymuje co najmniej naganę dyrektora szkoły.
8. Jeżeli sytuacje używania szkodliwych substancji powtórzą się, dyrektor:
  - a. rozpoczyna procedurę zmierzającą do usunięcia ucznia ze szkoły;
  - b. zgłasza problem zagrożenia demoralizacją do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.
9. W razie potrzeby pedagog szkolny udostępnia rodzicom adresy placówek terapeutycznych.

Podejrzanie, że uczeń w szkole jest w stanie odurzenia

1. Pracownik szkoły powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie lub zdrowie
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udziela pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu – odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi powyżej 0,5% alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm), policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym akcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
8. Uczeń, który w szkole przebywał w stanie odurzenia otrzymuje co najmniej naganą dyrektora szkoły.
9. W razie potrzeby pedagog szkolny udostępnia rodzicom adresy placówek terapeutycznych.

Podejrzanie, że uczeń posiada przy sobie substancję mogącą być substancją psychoaktywną

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
5. Uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły lub dyrektor rozpoczyna procedurę usunięcia ucznia ze szkoły.

Znalezienie na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyk

W przypadku znalezienia substancji przypominającej narkotyk pracownik powinien:

1. Zachowując środki ostrożności zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Postępowanie wychowawcy (nauczyciela) w momencie wypadku dziecka w szkole

1. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy.

Pracownik szkoły, który otrzymał wiadomość o wypadku ucznia lub był jego świadkiem:

1. Niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, tzn. sprowadza fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy;
2. Nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia;
3. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.

Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – przywołuje innego nauczyciela np. uczącego w najbliższej sali i prosi o nadzór nad swoimi uczniami.

2. Nauczyciel zawiadamia o zaistniałej sytuacji rodziców/prawnych opiekunów lub osobę wskazaną przez rodzica/prawnego opiekuna oraz dyrektora (wicedyrektora) szkoły.

O każdym wypadku nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia.

Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel lub dyrektor powiadamiając rodzica o zdarzeniu ustala z nim:

- a. potrzebę wezwania pogotowia,
- b. potrzebę wcześniejszego przyścia rodzica,
- c. godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia.

Dziecko **musi zostać odebrane przez rodzica**, a dopóki rodzic się nie zgłosi, opiekę nad dzieckiem sprawuje **nauczyciel**. Nie można dziecka, które uległo lekkiemu wypadkowi wypuścić samego ze szkoły, nawet, gdy skończyło lekcje. Uczeń (przy lekkich przypadkach) może pozostać w szkole tylko na wyraźne życzenie rodzica.

3. Nauczyciel wyjaśnia okoliczności wypadku.

Wychowawca (pracownik szkoły) ustala jak najbardziej szczegółowo o okoliczności wypadku i sporządza notatkę zawierającą m.in.: czas zajścia wypadku, miejsce, opis sytuacji, świadków.

4. Nauczyciel dba o kontakt z rodzicami poszkodowanego dziecka, w celu wyjaśnienia przyczyn wypadku i poznania stanu zdrowia dziecka.

5. Postępowanie dyrektora

- a. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) **nauczyciel lub dyrektor szkoły wzywa pogotowie ratunkowe.**
- b. O każdym groźnym wypadku dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.
- c. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
- d. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
- e. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
- f. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
- g. Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków.

Usiłowanie popełnienia samobójstwa lub zamiaru samobójczego

A. Kontakt, komunikacja i wsparcie:

1. Pracownik szkoły, który dowiedział się o zamiarze lub usiłowaniu popełnienia samobójstwa ucznia (w szkole lub poza szkołą) natychmiast nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z dzieckiem.

2. Następnie zawiadamia niezwłocznie dyrekcję szkoły.

B. Dyrektor szkoły zapewnia uczniowi bezpieczeństwo fizyczne poprzez:

1. Stałą obecność z uczniem osoby dorosłej.

2. Udzielenie w razie potrzeby pierwszej pomocy.

3. Zawiadomienie rodziców ucznia, pogotowia ratunkowego, ewentualnie policji.

4. Izolację ucznia od grupy rówieśniczej.

C. Dyrektor szkoły:

1. Zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji.

2. Przekazuje ucznia rodzicom i ewentualnie służbom ratunkowym przygotowaną wcześniej informacją o możliwości pomocy specjalistycznej dla ucznia i jego rodziców.

D. Następnie Dyrektor koordynuje:

1. Powołanie Doraźnego Zespołu Kryzysowego do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania działań interwencyjnych.

2. Zespół nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej.

3. Interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia prowadzoną przez: pedagoga szkolnego lub psychologa z Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (ewentualnie z Poradni Zdrowia Psychicznego) lub inną osobę przeszkoloną w interwencji kryzysowej na terenie szkół placówek oświatowych – w celu prewencji naśladownictwa i pomocy uczniom w odreagowaniu stresu.

E. Dyrektor szkoły zapewnia realizację planu zapobiegania ostrym sytuacjom kryzysowym:

1. Wspieranie ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:

a. pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę wsparcia specjalistycznego (medycznego, psychologicznego),

b. realizowanie zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.

2. Opracowanie i wdrażanie na terenie szkoły strategii zapobiegania samobójstwom uczniów poprzez:

a. rozpoznanie uczniów z zaburzeniami osobowości i zaproponowanie im pomocy psychologicznej,

b. nawiązanie bliższych kontaktów z młodymi ludźmi,

c. zmniejszenie ich negatywnych emocji wynikających ze stresu psychicznego,

- d. zwracanie uwagi i uczenie się, jak w wypowiedziach i/lub w zmianie zachowania niewerbalnego wcześniej rozpoznawać sygnały ostrzegające o samobójstwie,
- e. pomaganie w nauce uczniom o mniejszych umiejętnościach,
- f. zwracanie uwagi na przypadki wagarowania,
- g. eliminowanie używania alkoholu i narkotyków,
- h. ograniczenie dostępu uczniów do środków umożliwiających popełnienie samobójstwa na terenie szkoły.
- i. podjęcie działań, w miejscu pracy nauczycieli i innych członków personelu szkoły zmniejszających stres zawodowy.

Śmierć samobójcza ucznia na terenie szkoły i poza nią

A. W każdym przypadku wykrycia próby samobójczej na terenie szkoły:

Pracownik, który pierwszy dotrze na miejsce zdarzenia:

1. Udziela pierwszej pomocy.
2. Informuje innego pracownika szkoły celem powiadomienia dyrekcji.
3. Pozostaje w miejscu zdarzenia do przybycia właściwych służb.
4. Dyrekcja zapewnia obecność drugiego pracownika celem izolacji miejsca zdarzenia oraz pomocy w prowadzeniu pierwszej pomocy.

Dyrektor szkoły:

1. Niezwłocznie kontaktuje się w sytuacji próby samobójczej lub śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły z:
  - a. służbami medycznymi,
  - b. rodzicami,
  - c. policją, prokuraturą,
  - d. organem nadzoru pedagogicznego.
2. Powiadamia rodziców o wydarzeniu.
3. Organizuje i udziela niezbędnej pomocy służbom ratowniczym i policji.
4. Podejmuje decyzje o dalszej organizacji pracy szkoły w danym dniu.
5. Organizuje interwencję grupową lub indywidualną dla uczniów i nauczycieli.

B. Dyrektor szkoły podejmuje następujące działania w sytuacji śmierci samobójczej poza szkołą:

1. Powiadamia nadzór pedagogiczny.
2. Organizuje interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli

Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa

W przypadku, gdy uczeń na terenie szkoły popełni czyn karalny, pracownik szkoły:

1. niezwłoczne powiadamia dyrektora szkoły
2. ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
3. przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. powiadamia rodziców ucznia – sprawcy
5. niezwłoczne powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana
6. Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

W przypadku, gdy uczeń na terenie szkoły jest ofiarą czynu karalnego, pracownik szkoły powinien:

1. udzielić pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, kiedy ofiara doznała obrażeń,
2. niezwłoczne powiadomić dyrektora szkoły
3. powiadomić rodziców ucznia
4. niezwłoczne wezwać policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku otrzymania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego lub telefonicznego odebrania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego

1. Należy natychmiast powiadomić dyrekcję szkoły.
2. Dyrektor podejmuje decyzję o:
  - a. powiadomieniu policji – 112, 997,
  - b. przerwaniu lekcji,
  - c. przeprowadzeniu ewakuacji uczniów,
  - d. zabezpieczeniu dokumentów.
3. Uczniom i pracownikom szkoły nie wolno dotykać przedmiotów, urządzeń, które budzą podejrzenie.

4. Należy zachować spokój nie dopuścić do paniki.
5. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły.

Wybuch pożaru lub podłożenie ognia

Osoba, która zauważyła pożar:

1. Powiadamia i ostrzega o pożarze w każdy dostępny sposób a w szczególności sygnałem dźwiękowym trzy długie dzwonki
2. Należy niezwłocznie powiadomić:
  - a. Państwową Straż Pożarną 998, tel. alarmowy 112.
3. Należy zawiadomić dyrekcję szkoły.
4. Przeprowadza się natychmiastową ewakuację.
5. Do czasu przybycia straży pożarnej akcją ewakuacji kieruje dyrektor szkoły.

Zasady ewakuacji osób z obiektu zagrożonego

1. Decyzję o ewakuacji podejmuje dyrektor szkoły lub osoba kierująca akcją.
2. Dyrektor szkoły zabezpiecza dokumenty szkolne.
3. Ewakuowane osoby przed opuszczeniem budynku powinny zabrać ze sobą plecaki i rzeczy osobiste.
4. Drzwi sal zostają zamknięte.
5. Ewakuację prowadzi się w sposób zorganizowany, według opracowanych i oznaczonych dróg ewakuacyjnych.
6. W czasie ewakuacji nauczyciele uczący w poszczególnych salach lekcyjnych, zapewniają właściwą organizację ruchu, nie dopuszczają do wybuchu paniki.
7. Miejscem zbiórki uczniów jest boisko szkole.

Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej

Osoba do której zwracają się przedstawiciele mediów:

1. Nauczyciel nie upoważniony przez dyrektora nie udziela informacji.
2. Zawiadamia niezwłocznie dyrektora.
3. Kieruje przedstawiciela mediów do dyrektora.
4. Dyrektor udziela niezbędnych informacji.

5. W szczególnych przypadkach dyrektor udziela pełnomocnictwa wybranym osobom do udzielania informacji mediom.

Procedura korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego

1. Podczas pobytu w szkole i zajęć edukacyjnych obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych (aparaty powinny być wyłączone i schowane), wyjątkiem jest prowadzona lekcja z wykorzystaniem TIK .
2. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność.
3. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie lub zagubienie czy kradzież sprzętu.
4. Każdy uczeń ma prawo korzystania w uzasadnionych przypadkach z telefonu stacjonarnego w sekretariacie szkoły.
5. Pracownik administracji w sekretariacie ma obowiązek przekazania uczniowi informacji telefonicznej od rodzica czy prawnego opiekuna.
6. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, dyktafonu, odtwarzacza MP czy aparatu fotograficznego jest całkowicie zakazane na terenie szkoły.
7. Naruszenie przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych na terenie szkoły powoduje zabranie telefonu do „depozytu” – aparat zostaje wyłączony w obecności ucznia i przechowywany w gabinecie dyrektora szkoły. Przypadek ten zostaje odnotowany przez wychowawcę klasy w zeszycie uwag.
8. Po odbiór telefonu zgłaszają się rodzice lub prawni opiekunowie ucznia. Zostają oni zapoznani z sytuacją i pouczeni o konsekwencjach (w tym konsekwencjach prawnych związanych z naruszeniem prywatności pracowników szkoły).
9. W przypadku, gdy sytuacja powtarza się po raz trzeci, uczeń ma zakaz przynoszenia telefonu do szkoły.
10. W przypadku kolejnego łamania zasad uczeń ma obniżoną ocenę z zachowania o jeden stopień. Każde trzy następne wykroczenia powodują obniżenie oceny do nagannej.
11. Wszelkie objawy permanentnego łamania zasad współżycia społecznego w szkole mogą być traktowane jako przejaw demoralizacji i skutkować skierowaniem sprawy do sądu rodzinnego.

Procedura postępowania w przypadku, gdy po dziecko zgłasza się rodzic/opiekun prawny pod wpływem alkoholu

1. Pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia lub otrzymał informację o tym, że po nieletniego ucznia przyszedł pijany rodzic, bezzwłocznie powiadamia o tym wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję;

2. Dyrektor wydaje takie dyspozycje, które natychmiast pozwolą udzielić dziecku wsparcia i odizolować je od pijanego;
3. Szkoła nawiązuje kontakt z drugim rodzicem lub na podstawie wcześniejszej zgody przekazuje dziecko osobom upoważnionym (wskazanym przez rodziców na piśmie, pismo takie powinno znajdować się u wychowawcy klasy);
4. Jeżeli nie ma możliwości przekazania dziecka drugiemu rodzicowi lub nie są upoważnieni inni dorośli do odbioru osoby nieletniej, dziecko umieszcza się w świetlicy szkolnej
5. Niezależnie od wymienionych czynności dyrektor dba, by o zdarzeniu powiadomiona została policja; zawsze wtedy, gdy nie ma osoby mogącej odebrać dziecko ze świetlicy.
6. Jeżeli sytuacja nie miała miejsca jednorazowo, szkoła ma obowiązek o zdarzeniach zawiadomić pisemnie sąd rejonowy, wydział rodzinny i nieletnich.

Procedura kontaktów z rodzicami uczniów

1. Szeroko rozumianych informacji o dziecku udzielają wyłącznie wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna, wicedyrektor, dyrektor szkoły.
2. Miejscem kontaktów rodziców z wychowawcami klas, nauczycielami przedmiotów, pedagogiem szkolnym i dyrektorem jest szkoła.
3. Spotkania odbywają się w formach:
  - zebrań ogólnych z rodzicami,
  - zebrań ogólnych z rodzicami i zaproszonymi specjalistami,
  - zebrań klasowych z rodzicami,
  - zebrań klasowych z rodzicami w obecności uczniów,
  - indywidualnych konsultacji rodziców z wychowawcami, nauczycielami przedmiotów, pedagogiem,
  - innych spotkań wynikających z planu pracy szkoły.
4. Rodzice uczniów szkoły mają możliwość dodatkowego kontaktu z nauczycielami w przypadkach uzasadnionych losowo, jednak po uprzednim uzgodnieniu takiego spotkania z nauczycielem (poprzez telefon do szkoły).
5. W żadnym przypadku nauczyciel nie udziela informacji rodzicom w trakcie prowadzonych przez siebie zajęć szkolnych (w tym również dyżurów na korytarzach).
6. Miejscem kontaktów nauczycieli i rodziców na terenie szkoły są gabinety lekcyjne. Miejscem kontaktów dyrektora szkoły i rodziców na terenie szkoły jest gabinet dyrektora, a pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa – ich gabinety. Niedopuszczalne jest przekazywanie informacji rodzicom w pokoju nauczycielskim w obecności innych nauczycieli. Poza tymi miejscami informacje nie są udzielane.

-Terminy spotkań z rodzicami ustalone są w harmonogramie zebrań z rodzicami przedstawionym nauczycielom i rodzicom na początku roku szkolnego.

-Obecność rodzica na zebraniach jest obowiązkowa.

-W sytuacjach uzasadnionych wychowawczo, szkoła wzywa rodziców poza ustalonymi terminami.

-Wychowawca w nagłych sytuacjach może skontaktować się z rodzicami telefonicznie, w innych sytuacjach wzywa rodzica do szkoły za pośrednictwem sekretariatu szkoły w formie pisemnej.

7. Wychowawca klasy utrzymuje kontakt z rodzicami w formach:

- zebrań z rodzicami,
- pisemnych lub ustnych informacji o postępach w nauce i zachowaniu uczniów,
- wizyty wychowawcy w towarzystwie pedagoga szkolnego, pracownika socjalnego w domu wychowanka,
- indywidualnych spotkań z rodzicami na terenie szkoły, po uprzednim uzgodnieniu terminu.

8. Corocznym obowiązkiem wychowawcy klasy w trakcie zebrań klasowych jest zapoznanie rodziców z:

- statutem szkoły,
- programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły,
- planem wychowawczym klasy,
- Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania ,
- kryteriami ocen z zachowania,
- procedurami przeprowadzania sprawdzianów zewnętrznych,
- postęпами edukacyjnymi i wychowawczymi uczniów,
- informacjami bieżącymi dotyczącymi funkcjonowania klasy.

9. Podczas spotkań klasowych z rodzicami wychowawca zobowiązany jest uwzględnić następujące zasady:

- najtrudniejsze sprawy dotyczące ucznia należy omawiać szczerze, ale w indywidualnej rozmowie z rodzicami,
- największą uwagę należy przywiązywać do spraw opiekuńczych, wychowawczych i dydaktycznych ,
- najważniejszym składnikiem informacji o wynikach w nauce mają być poczynione postępy oraz wskazanie, w porozumieniu z nauczycielami przedmiotów, treści niezbędnych do ich uzupełnienia,
- udzielać konkretnych rad co do przewyżczania określonych trudności lub wskazywać osoby, instytucje, które to uczynią.

10. W trakcie zebrań klasowych nie wskazane jest:

- dokonywanie tylko negatywnych ocen zespołu uczniowskiego,
- publicznego czytania ocen,
- używanie nazwisk przy przykładach negatywnych,
- podważania hierarchii wartości wyznawanych przez rodziców,
- nieograniczonego udostępniania rodzicom dziennika lekcyjnego.

11. Aktywizowanie i motywowanie rodziców do współpracy ze szkołą odbywa się poprzez:

- wspólne rozwiązywanie problemów klasowych,
- pomoc „trójki klasowej” w organizacji imprez klasowych,
- udział rodziców w takich formach pracy szkoły, jak: wycieczki, lekcje otwarte, święta szkoły, itp.,
- uhonorowanie przez dyrekcję szkoły aktywnie działających rodziców listami gratulacyjnymi wręczanymi na apelu kończącym rok szkolny,
- wspólne dbanie o estetykę pomieszczeń klasy,
- pomoc przy wykonywaniu prac na rzecz szkoły, klasy.

12. Pedagog szkolny, pedagog specjalny i psycholog zobowiązani są do:

- organizowania warsztatów i spotkań dla rodziców z udziałem przedstawicieli instytucji zajmujących się wychowaniem lub wspomagających szkołę (w miarę potrzeb zgłaszanych przez wychowawców klas, nauczycieli, dyrektora szkoły),
- wspierania rodziców uczniów mających kłopoty z nauką oraz wywodzących się ze środowisk zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- wspomaganie wychowawców w zbieraniu informacji o problemach uczniów.

13. Dyrektor szkoły w szczególności:

- współpracuje z Radą Rodziców wg przyjętego harmonogramu,
- udziela pomocy wychowawcom w kontaktach z rodzicami, którzy nieregularnie uczestniczą w zebraniach.

14. Wyklucza się następujące zachowania rodziców:

- uzyskiwanie informacji o uczniu od nauczycieli na ulicy,
- przeszkadzanie w czasie lekcji,
- telefonowanie pod prywatny numer nauczyciela bez jego zgody,
- zajmowanie przerw nauczycielowi dyżurującemu.
- zasięganie informacji o uczniu u pracowników niepedagogicznych szkoły.

15. Wszystkie uwagi i wnioski dotyczące pracy szkoły rodzice kierują kolejno do:

- nauczyciela danego przedmiotu,
- wychowawcy klasy,
- pedagoga szkolnego,
- dyrektora,
- Rady Pedagogicznej,
- organu nadzorującego szkołę,
- organu prowadzącego szkołę.

16. Dokumentowanie współpracy:

- odnotowanie obecności rodziców w dzienniku lekcyjnym,
- notatka o temacie rozmowy w dzienniku lekcyjnym, dzienniku pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego oraz psychologa szkolnego (należy podać datę oraz przyjęte ustalenia).

17. W związku z alertem Bravo i Charlie obowiązuje zakaz wstępu na teren szkoły osób postronnych do odwołania.

Definicje

Nieletni:

Osoba w wieku od 13 do 17 roku życia, która popełniła czyn karalny

Osoba do 18 roku życia jest zagrożona demoralizacją

Młodociani:

Osoby od 17 do 21 roku życia, które za popełnione przestępstwa i wykroczenia odpowiadają na takich samych zasadach jak dorośli. nawet wtedy, gdy jeszcze są uczniami szkół.

Demoralizacja:

Wszelkie czyny i zachowania, wskazujące na destrukcję moralną młodego człowieka. Efektem postępującej demoralizacji jest popełnianie czynów karalnych.

Przykłady przejawów demoralizacji:

- a. niezrealizowanie obowiązku szkolnego – wagary,
- b. spożywanie alkoholu,
- c. używanie środków odurzających lub substancji psychotropowych – narkotyki,
- d. palenie papierosów,
- e. używanie wulgarnych słów,
- f. ucieczki z domów,
- g. włóczęgowski tryb życia,
- h. naruszenie zasad współżycia społecznego,
- i. popełnienie czynu karalnego do 13 roku życia.

Czyny karalne najczęściej popełnianie przez dzieci i młodzież na terenie szkół:

- a. kradzieże (telefony komórkowe, kurtki, plecaki...),
- b. bójkki, pobicia, uszczerbek na zdrowiu,
- c. uszkodzenie rzeczy – niszczone jest mienie szkoły i innych uczniów,
- d. przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- e. przestępstwa rozbójnicze /rozboje, wymuszenia rozbójnicze, kradzieże, groźby karalne.

Wypadek ucznia– nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawania ucznia pod opieką Szkoły, na terenie Szkoły lub poza terenem Szkoły (wycieczki, wyjścia pod opieką nauczycieli, „zielona szkoła”).

IX. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące

1. Przyczyny zachowań dysfunkcyjnych – czynniki ryzyka.

Aby chronić ucznia przed zagrożeniami i zapobiegać jego negatywnym zachowaniom, należy poznać przede wszystkim motywy tych zachowań. Na podstawie naszych obserwacji wnioskujemy, że przyczyną niepokojących nas zachowań uczniów są najczęściej (tzw. czynniki ryzyka).

Rodzaj zachowania dysfunkcyjnego	Czynniki ryzyka
łamanie dyscypliny szkolnej	<ul style="list-style-type: none"> -nieadekwatna ekspresja gniewu, -bliskie kontakty z dysfunkcyjnym środowiskiem rówieśniczym, -niekonsekwentna lub nieskuteczna dyscyplina w rodzinie, -rodzicielskie wzorce zachowań dysfunkcyjnych, -niskie osiągnięcia szkolne, -nieprawidłowe relacje między nauczycielem i uczniem,
agresja rówieśnicza	<ul style="list-style-type: none"> -negatywne wzorce, również w mediach, -sposób na odreagowanie stresu i „załatwienie sprawy”, -chęć dominowania, zaistnienia w grupie, - brak umiejętności radzenia sobie z problemami, -bliskie relacje z dysfunkcyjnym środowiskiem rówieśniczym, -wiara w skuteczność stosowania siły i agresji, -złe warunki materialne, -brak dojrzałych więzi w rodzinie,
niska motywacja do nauki	<ul style="list-style-type: none"> -wcześniejsze niepowodzenia szkolne, -specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu, -obniżone możliwości intelektualne, -problemy z koncentracją uwagi, -nadpobudliwość psychoruchowa, -niedostosowanie wymagań do możliwości psychofizycznych ucznia, -brak stymulacji ze strony rodziny,

	<ul style="list-style-type: none"> -niskie zainteresowanie rodziców postępami w nauce ich dzieci, -osoba nauczyciela, -negatywny wpływ grupy rówieśniczej,
niestabilne kontakty społeczne	<ul style="list-style-type: none"> -lękliwość i agresywność, -obniżona odporność na stres i łatwość ulegania frustracji, -niska samoocena, -niepowodzenia szkolne, -nadpobudliwość psychoruchowa, -jakość kontaktów w rodzinie, -niski poziom umiejętności prospołecznych,
niedostateczny poziom kultury osobistej, wulgaryzmy	<ul style="list-style-type: none"> -obyczaj środowiskowy, -wzorce wyniesione z domu, -wyraz buntu, -wzorce w mediach, -złe relacje nauczyciel-uczeń, -brak reakcji nauczycieli i innych dorosłych, -ubogi zasób słownictwa, -bliskie relacje z dysfunkcyjnym środowiskiem rówieśniczym, -kryzys wartości w życiu społecznym

2. Czynniki chroniące

W swoich działaniach profilaktycznych skupimy się na wzmacnianiu poniższych czynników chroniących uczniów przed zachowaniami ryzykownymi.

Rodzaj zachowania dysfunkcyjnego	Czynniki chroniące
łamanie dyscypliny szkolnej	<ul style="list-style-type: none"> -jasne zasady zachowania, pozytywne oddziaływania rówieśnicze, -osobowe traktowanie ucznia, -dobre relacje między nauczycielami i uczniami,

	<ul style="list-style-type: none"> -współpracujący nauczyciele, -konsekwentna dyscyplina w rodzinie, -wspólny front działań rodziców i nauczycieli,
agresja rówieśnicza	<ul style="list-style-type: none"> -rodzicielska kontrola zachowania dzieci, -dojrzałe więzi w rodzinie, -zero tolerancji dla zachowań agresywnych, -system pomocy i wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy, -uczenie odpowiedzialności za swoje zachowanie, -rozwijanie wzorców zachowań wolnych od przemocy, -usprawnianie umiejętności porozumiewania się,
niska motywacja do nauki	<ul style="list-style-type: none"> -docenianie osiągnięć szkolnych, -zaangażowanie w grupowe zajęcia pozalekcyjne, -współdziałanie z rodzicami, -udział w zajęciach wspomagających, -udział w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych, rozwijających -dostosowanie wymagań do możliwości psychofizycznych ucznia na podstawie zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innych poradni specjalistycznych,
niestabilne kontakty społeczne	<ul style="list-style-type: none"> -zachowania prospołeczne, -silne i pozytywne więzi rodzinne, -pozytywna aktywność społeczna, -zaangażowanie w działanie Samorządu Uczniowskiego, -udział w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne,
niedostateczny poziom kultury osobistej, wulgaryzmy	<ul style="list-style-type: none"> -wpajanie konwencjonalnych wartości, -jasne zasady zachowania, -zaangażowanie rodziców w życie dzieci,

	-wsparcie ze strony grupy preferującej konwencjonalne wartości i zasady zachowania, -promowanie kulturalnie zachowujących się uczniów, -współdziałanie z lokalną społecznością
--	--

X. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizę przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Z wynikami prac zespołu w formie sprawozdania ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. gen. bryg. Franciszka Włada w Kamionie w dniu 13 września 2023r.